

17-asis PUS LA PIS

Nr. 14, 2011 m. rugsejis ISSN 2020-0196

www.bibliotekospazangai.lt

Projekto „Bibliotekos pažangai“
informacinis elektroninis leidinys
viešųjų bibliotekų darbuotojams

Bibliotekininkai – aktyvūs gyventojų vedliai į skaitmeninį pasaulį

Nors apie 30 proc. Lietuvos gyventojų dar nesinaudoja internetu, jų skaičius nuosekliai mažėja. Tam didelės įtakos turi bibliotekinių veikla – pastaraisiais metais būtent bibliotekų darbuotojai tapo vienais aktyviausių skaitmeninio raštingumo ugdytojų.

Skaitmeninė atskirtis mažėja

Rinkos tyrimų bendrovės „TNS LT“ duomenimis, šių metų vasarą, palyginti su 2010 metais, labiausiai išaugo vyresnių – 40-74 metų amžiaus – interneto naudotojų skaičius. Anot „TNS LT“ analitikų, tam įtakos turėjo įvairios interneto naudojimo skatinimo ir ugdymo programos.

„Tyrimų duomenys rodo, kad skaitmeninė atskirtis mažėja – internetų gretas papildė vis daugiau vyresnių, taip pat kaimo vietovėse gyvenančių asmenų, kurie anksčiau sudarė didžiausią internetu nesinaudojančių gyventojų dalį.

Būtent senjorai ir kaimo gyventojai yra nuo 2008 m. vykdomo projekto „Bibliotekos pažangai“ svarbiausia tikslinė auditorija, kurią siekiama supažindinti su elektroninėmis naujovėmis ir paskatinti jomis naudotis viešosiose bibliotekose, – teigia projekto „Bibliotekos pažangai“ vadovas Kęstutis Juškevičius.

Pasak K. Juškevičiaus, jau dabar galima konstatuoti, kad šalies bibliotekos tapo vienomis svarbiausių skaitmeninio raštingumo lavinimo įstaigų. Vien įgyvendinant projektą „Bibliotekos pažangai“, iki šių metų liepos mėnesio

Lietuvos bibliotekinių surengtuose kompiuterinio raštingumo kursuose dalyvavo per 47 tūkst. šalies gyventojų.

Bibliotekininkai - mokytojai

Bibliotekininkai aktyviai jungiasi ir į kitų organizacijų vykdomas gyventojų mokymo programas. Verslo įmonių aljansas „Langas į ateitį“ šiuo metu įgyvendina projektą „Lietuvos e. piliečiai – paslaugos internete“, kurio metu su informacinėmis technologijomis planuojama supažindinti 16 tūkst. šalies gyventojų. Vykdamas šį projektą, būtent bibliotekininkai tapo vienais aktyviausių gyventojų vedlių į informacinių technologijų pasaulį. Į aljanso „Langas į ateitį“ iniciatyvą įsitraukė 36 bibliotekos, o jose dirbantys 296 bibliotekininkai skaitmeninio raštingumo žinių jau suteikė 5 tūkst. šalies gyventojų.

Vaikų bendravimas persikėlė į internetą

Pagrindine vaikų laisvalaikio veikla tapo naudojimas internetu, rodo apklausos duomenys. Jei prieš 2-3 metus vaikai ir paaugliai laisvalaikį leidavo su draugais, tai dabar kompiuteris ir internetas tiesioginį bendravimą su bendraamžiais nustūmė į antrą planą.

Projekto „Bibliotekos pažangai“ užsakymu RAIT atliktamų 12-14 metų vaikų apklausų duomenimis, 2009 m. laisvalaikį su draugais dažniausiai leido 39 proc. vaikų, tuo tarpu 2010 m. pabaigoje – vos 28 procentai.

Naudojimas kompiuteriu, kaip populiariausia laisvalaikio forma, šiuo periodu vaikų auditorijoje išaugo nuo 22 proc. iki 30 procentų. Trečia pagal populiarumą laisvalaikio veikla – televizorius žiūrėjimas (14 procentų).

„Šiuo metu maždaug trečdalis Lietuvos gyventojų nesinaudoja internetu, tuo tarpu tarp vaikų ir paauglių nesinaudojančių internetu praktiškai nebėra. Didėjant

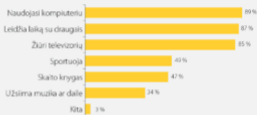
vaikų priklausomybei nuo informacinių technologijų, ypač svarbu atkreipti dėmesį į saugų interneto naudojimą – tiek tėvai, tiek mokytojai, tiek bibliotekininkai turi mokyti jaunąją kartą apsisaugoti nuo grėsmių internete“, – teigė projekto „Bibliotekos pažangai“ vadovas Kęstutis Juškevičius.

Didelė dalis vaikų teigė asmeniškai pajutę internete slypinčius pavojus. 62 proc. jų yra susidūrę su grėsmėmis kompiuteriui, 22 proc. – su įžeidžiančiais komentarais, 14 proc. – priklausomybe nuo interneto, 9 proc. – interneto pažintyse slypinčiais pavojais, 6 proc. – asmens tapatybės pasisavinimo grėsmėmis.

Klausimas: Kaip Tu paprastai leidi savo laisvalaikį?
Populiariausios veiklos

Laisvalaikio praleidimo būdai

% skaičiuojami nuo visų apklaustųjų vaikų

Šaltinis: RAIT, 12 – 14 m. Lietuvos vaikų apklausa, 2010 m.

Susidūrę su interneto grėsmėmis, 48 proc. vaikų teigia pagalbos besikreipiantys į šeimos narius, 32 proc. – į draugus ir pažįstamus, 13 proc. – į mokytojus. Miesto vaikai pagalbos dažniau kreipiasi į šeimos narius – 55 proc. (kaime – 36 proc.), o kaimo vaikai – į bibliotekininkus (11 proc., tuo tarpu mieste – 3 proc.).

Tačiau bibliotekos ne tik padeda kovoti su internete slypinčiomis grėsmėmis, bet taip pat aktyviai

prisideda prie skaitmeninio turinio kokybės gerinimo. Bibliotekų iniciatyva įgyvendinamų projektų metu taikant modernias technologijas kuriami elektroniniai žinyvai, į virtualią erdvę perkeliama literatūra ir spaudos leidiniai, vaikus siekiama sudominti naudingais žaidimais ar galimybe pritaikyti naujausias informacines ir kompiuterių technologijas mokslui ir pažinimui.

Pokyčius bibliotekose lemia visuomenės poreikių kaita

Mindaugas Raguoitis, Ugnė Lipekaitė

Rugpjūtį San Chuane (Puerto Rikas) įvyko 77-asis Tarptautinės bibliotekininkų asociacijų ir institucijų federacijos IFLA kongresas „Integracija, pažanga ir informacija visiems“, kuriame dalyvavo per 2500 bibliotekininkų ir su bibliotekomis dirbančių specialistų iš 172 šalių.

Viešųjų bibliotekų atstovams kongrese labiausiai rūpėjo aptarti pastarųjų metų pokyčius visuomenėje, kurie lemia pasikeitimus jų kasdienėje veikloje.

Specialistai vieningai akcentavo būtinybę įtraukti visuomenę į paslaugų kūrimą, konsultuočius su vartotojais įvairiose srityse – pradedant nuo pastato dizaino, baigiant perkamų knygų sąrašu ar renginių turiniu. Pranešėjai daug dėmesio skyrė naujų bibliotekų lankytojų pritraukimui. Ieškoma įvairių būdų, kaip pritraukti daugiau gyventojų į bibliotekas, vienas tokių metodų – bibliotekų steigimas oro

uostuose, metro stotyse, prekybos centruose, kitose masinio susibūrimo vietose.

Pokyčiai vyksta ir skaitymo skatinimo srityje. Daugelis specialistų pabrėžia, kad skaitymo formos sparčiai keičiasi. Pvz., jaunosios kartos atstovai skaito naršydami internete, žaisdami kompiuterinius žaidimus, bendraudami socialiniuose tinkluose ir panašiai. Bibliotekos negali ignoruoti šių pokyčių – į juos būtina atsižvelgti kuriant skaitymo skatinimo programas.

Dar viena kongrese gvildinta

IFLA kongresas: bibliotekos negali ignoruoti pokyčių visuomenėje

tema – jaunųjų bibliotekininkystės specialistų įtraukimas į profesinį pasaulį, mokslinę veiklą ir šių specialistų generuojamų idėjų panaudojimas bibliotekų veikloje. IFLA organizacijoje jaunųjų bibliotekininkų iniciatyva neseniai susibūrė „Naujų profesionalų poreikių grupė“, kuri vienija profesinę karjerą pradėnančius bibliotekininkus. Moderniais metodais bendraudami šioje grupėje, jie ne tik dalijasi tarptautine patirtimi, bet ir gali lengviau įveikti profesinius iššūkius.

Kongrese dalyvavę bibliotekininkystės specialistai nutarė toliau tęsti diskusiją apie bibliotekų poveikio visuomenei vertinimo metodus. Tam žadama skirti specialią prieškonferenciją kitų metų kongrese, kuris 2012 m. rugpjūtį bus organizuojamas Helsinkyje (Suomija). Lietuvos bibliotekos kitamet taip pat turės galimybę pristatyti savo veiklą – prieš IFLA kongresą Klaipėdoje vyks prieškonferencija „Bibliotekos tinkluose: kūrimas, dalyvavimas ir bendradarbiavimas“.

Regionų įžymybės po Lietuvą pasklis skaitmeniniuose pasakojimuose

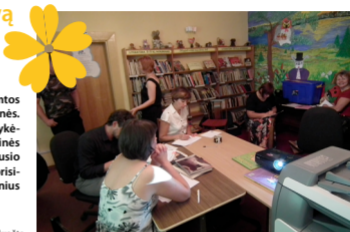
Lietuvos krašto legendas, žymius žmones, unikalius gamtos ir architektūros kampelius geriausiai pažįsta vietos žmonės. Ko gero, kiekvienas turi ką papasakoti ir parodyti atvykėliui, bet plačiausiai visą šį lobyną paskleidžia šiuolaikinės technologijos. Prie įsibėgėjančio liepos 25 d. startavusio konkurso „Skaitmeniniai bendruomenių pasakojimai“ prisijungę gyventojai ir bendruomenės jau kuria skaitmeninius pasakojimus apie tai, ką savo krašte turi geriausio.

Skaitmeninis pasakojimas – reprezentacinė priemonė

Dešimt aktyvių ir kūrybingų Taujėnų gyventojų pasiryžo Lietuvai ir pasauliui parodyti, kokia įstabi yra „Juodojo gandro žemė“. Būtent taip vadinamas Taujėnų kraštas, kurį reprezentuos to paties pavadinimo skaitmeninis pasakojimas. Jame susilies vaizdas, garsas, muzika ir fotografija bei bus atspindėtos miestelio lankytinos vietos,

kraštotyros perlai. „Mūsų kraštą reprezentuoja nemažai įspūdingų objektų ir vietų, tačiau dar niekas iki šiol nesugalvojo visų jų apjungti į vieną pristatymą, kuris būtų patrauklus tiek vietiniams, tiek potencialiems turistams.

Todėl sužinoję apie konkursą „Skaitmeniniai bendruomenių pasakojimai“, akimirksniu apsisprendėme jame dalyvauti, - sakė Ukmergės raj. Vlodo Šlaito

Taujėnų komanda skaitmeninio pasakojimo scenarijų kūrė vakarais, sėdėdavo net iki išnaktų.

viešosios bibliotekos Taujėnų filialo bibliotekininkė Gražina Žukauskienė.

Moteris netruko suburti vietos gyventojų komandą, kuri pasiryžo įgyvendinti idėją. „Mūsų bendruomenės nariai yra aktyvūs žmonės, tad įkalbėti juos dalyvauti projekte buvo labai lengva. Susirinko

dešimt žmonių – nuo bendruomenės pirmininko ir pedagogų iki studentų. Pasikirstėme pareigomis – idėjų generavimas, leidyba, tekstų rašymas, fotografavimas, muzikinis fonas ir panašiai. Scenarijų jau turime, prie jo kūrimo su komanda sėdėdavome vakarais, net iki išnaktų. Idėjos tiesiog

sklandė ore ir buvo nelengva jas sudėlioti taip, jog išeitų graži visuma, būtų apimti visi žymūs objektai", - pasakojo komandos koordinatore.

„Sukurtas skaitmeninis pasakojimas bus puiki mūsų bendruomenės reprezentacinė priemonė, padėsianti pristatyti mūsų kraštą respublikoje ir už jos ribų“, - apibendrina G. Žukauskienė.

Gali prisijungti visi

Projekto „Bibliotekos pažangai“ iniciatyva siekiama paskatinti Lietuvos gyventojus ir bendruomenes atrasti savo kraštą ir kurti skaitmeninius pasakojimus apie žymų vietos žmogų, gamtos ir kultūros paminklą ar kitą vietinei bendruomenei svarbų, išskirtinį objektą. Savo darbus autoriai turi patalpinti internete, o jų nuorodas pateikti elektroninės knygos enciklopedijos „Graži tu mano“ žemėlapyje www.grazitumano.lt/map iki spalio 30 d.

Geriausius žemėlapyje pateiktus skaitmeninių pasakojimų autorius bus paskelbti 2011 m. lapkričio 30 d. ir apdovanoti vertingais prizais. Svetainėje www.grazitumano.lt taip pat galima rasti visą informaciją, kaip prisijungti prie konkurso „Skaitmeniniai bendruomenių pasakojimai“.

Konkurso

„Skaitmeniniai bendruomenių pasakojimai“ dalyviai turi:

1. Savarankiškai **sukurti skaitmeninį pasakojimą**, skirtą vietinei žymybei ir priklausantį vienai iš vienuolikos kategorijų. Skaitmeninį pasakojimą gali sudaryti nuotraukos, garso ir vaizdo įrašai, tekstinė informacija, nuorodos į kitas svetaines.
2. Sukurtus skaitmeninius **kūrinius patalpinti svetainėse**, skirtose jų viešinimui:
  - Vaizdo įrašus: youtube.com, vimeo.com
  - Garso įrašus: soundcloud.com, mixcloud.com
  - Nuotraukas: picasaweb.google.com
3. **Sukurti žymą interaktyviame žemėlapyje www.grazitumano.lt/map** ir jai priskirti tekstinę informaciją, nuorodas ir skaitmeninius kūrinius (nuotraukas, vaizdo ir garso įrašus), kuriuos jau anksčiau patalpino minėtose viešiniame svetainėse. Daugiau informacijos apie žymų kūrimą <http://www.grazitumano.lt/lt/zymos-kurimas>

Paskatinkite savo bendruomenės narius kurti skaitmeninius kūrinius ir laimėti vertingų prizų!

Šiais metais kaimo bibliotekas pasieks beveik 600 naujų kompiuterių

Projekto „Bibliotekos pažangai“ įgyvendinimo grupė jau ketvirtus metus tęsia bibliotekų aprūpinimą kompiuterine technika. Artimiausiu metu bus pradėtas vykdyti ketvirtasis – paskutinis bibliotekų kompiuterizavimo etapas, kurio metu kompiuterių sulauks 165 bibliotekos. Iš viso jas pasieks 592 kompiuteriai, iš kurių 460 stacionariųjų kompiuterių bibliotekų lankytojams ir 132 nešiojamieji kompiuteriai bibliotekų darbuotojams. Kartu su kompiuteriais bibliotekas pasieks ir daugiafunkciniai įrenginiai, kurie skirti atlikti kopijavimą, spausdinimą ir skenavimo funkcijas. Šie įrenginiai pasieks 132 bibliotekas.

Pasibaigus paskutiniam projekto „Bibliotekos pažangai“ bibliotekų kompiuterizavimo etapui, dauguma Lietuvos viešųjų bibliotekų ir jų filialų turės nemokamą viešąją

Artimiausiu metu dar 165 bibliotekos sulauks kompiuterių

interneto prieigą, kuria galės pasinaudoti kiekvienas šalies gyventojas. Iki šiol projekto įgyvendinimo laikotarpiu šalies bibliotekos jau sulaukė daugiau kaip 3400 kompiuterių.

Bus įvestas interneto ryšys

Baigus šiuo metu vykstančias

kompiuterinių tinklų ir interneto ryšio diegimo darbus 119-oje bibliotekų bus įvestas plačiajuostis interneto ryšys, o dar 322-oje bibliotekose interneto ryšys bus modernizuotas. Taip pat projekte dalyvaujančių bibliotekų lankytojai turės galimybę savo nešiojamąjį kompiuterį prijungti prie bevielio interneto ryšio.

Išrinktos geriausios naujoviškos bibliotekų vizijos

Lietuvoje išrinktos geriausios naujoviškos bibliotekos vizijos. Akcijoje „Kuriame naujovišką biblioteką“ novatoriškumu ir originalumu labiausiai išsiskyrė Pasvalio, Telšių, Kaišiadorių bei Utenos rajonų savivaldybių viešųjų bibliotekų darbuotojų ir lankytojų idėjos, kaip paversti biblioteką bendruomenės ašimi.

Projekto „Bibliotekos pažangai“ ir Lietuvos bibliotekininkų draugijos iniciatyva daugiau nei 100 šalies bibliotekų vyko gyventojų ir specialistų diskusijos apie idealią netolimos ateities biblioteką. Geriausias vizijas pateikusioms bibliotekoms įteikti rėmėjo AB „TEO LT“ įsteigti vertingi prizai – elektroninių knygų skaityklės „PocketBook 902 Pro“. Kiekvienoje skaityklėje bibliotekų lankytojai ras per 20 lietuviškų knygų ir apie 1000 knygų kitomis kalbomis.

Kova dėl partneriškiausios bibliotekos vardo – arši

Balandį, gegužę, birželį ir liepą Lietuvos bibliotekos aktyviai įrodinėjo, jog yra vertos partneriškiausios vardo. Per tą laiką vyko gausybė įvairių renginių, mezgėsi ryšiai su kitomis įstaigomis, menininkais, rašytojais, o bibliotekų pasiekimai buvo fiksuojami interaktyviame žemėlapyje.

Partneriškiausios bibliotekos renkamos akcijos „Biblioteka ir partneriai“ metu. Akcijoje dalyvaujančios bibliotekos skatinamos kuo aktyviau atstovauti savo organizacijoms, ieškoti paramos, megzti partnerystę su įvairiomis institucijomis, bendradarbiauti su bendruomenėmis, informuoti visuomenę apie teikiamas paslaugas ir naudą.

Š.m. kovo mėnesį startavusioje akcijoje partneriškiausių bibliotekų vardą jau pelnė Panevėžio miesto, Molėtų rajono Dapkūniškių kaimo ir Rokiškio rajono Aleksandravėlės viešosios bibliotekos, kurios buvo apdovanotos pasirinktų leidinių prenumeratomis.

Tačiau tapti partneriškiausiomis nebuvo lengva – įvairias partnerystės veiklas aktyviai organizavo ir kitos šalies bibliotekos. Ypač aktyviai akcijoje „Biblioteka ir partneriai“ dalyvauja Kauno apskritys, Šiaulių apskrities P. Višinskio ir Molėtų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos.

Interaktyvus žemėlapis ne tik suteikia galimybę bibliotekoms pasidalinti patirtimi, bet ir prisemti minčių iš kitose bibliotekose organizuojamų veiklų. Tačiau netrukus žinios apie geriausias bibliotekų iniciatyvas pasklis po visą Lietuvą. Nuo rugsėjo mėnesio kiekvieną trečiadienį Lietuvos radijo laidoje

„Lietuvos diena“ startuosiančioje rubrikoje „Žinios iš bibliotekų“ bus pristatomos gražiausios bibli-

otekų iniciatyvos. Tad kviečiame nesnausti ir drąsiai dalintis nuveiktais darbais!

Partneriškiausios bibliotekos titulą pelniusios bibliotekos:

Balandžio mėn.	Panevėžio miesto viešoji biblioteka	Surengė netradicinę fotografijos parodą apie dviračius
Gegužės mėn.	Molėtų r. savivaldybės Dapkūniškių kaimo biblioteka	Savo jėgomis surado lėšų bibliotekos patalpų remontui
Birželio mėn.	Panevėžio miesto viešoji biblioteka	Sukūrė virtualų sveikos gyvensenos žinių šaltinį sveikabiblioteka.wordpress.com
Liepos mėn.	Rokiškio r. savivaldybės	Su įvairiais partneriais surengė renginį, skirtą Valstybės ir Karaliaus Mindaugo karūnavimo dienai paminėti

Internetas kaimo gyventojams padeda nugalėti ilgesį ir nerimą

Tris dešimtis metų bibliotekoje dirbanti Veronika Tamošiūnienė prisipažįsta visada buvusi žingeidi, todėl atsiradus progai, noriai ėmėsi naujos misijos – mokyti Elektrėnų rajone esančio Gilučių kaimo gyventojus kompiuterinio raštingumo paslapčių. Moteris neslepia, jog dauguma jos mokinių, pirmą kartą prisidėję prie kompiuterio, jaučiasi tarsi pirmokai, tačiau jau po kelių pamokų įgauna pasitikėjimo savimi. Pateikiame pokalbį su V. Tamošiūniene.

Bibliotekų darbuotojai šiais laikais yra ne tik knygų išdavėjai ar konsultantai, bet ir savotiški pedagogai. Kaip vertinate tokį iššūkį?

Bibliotekoje dirbu daugiau kaip 30 metų, tad mano patirtis jau leidžia būti savotišku pedagogu. Džiaugiuosi, kad bibliotekininkas gali prisidėti prie mūsų visuomenės dvasinės ir socialinės gerovės. Kaimo biblioteka tapo lankomiausia vieta, juk čia galima nemokamai naudotis visomis paslaugomis. O tam, kuris dar nepasitiki savo

jėgomis naudojantis naujomis technologijomis, visada esu šalia ir padedu, pamokau.

Kas yra svarbiausia mokant žmones kompiuterinio raštingumo?

Labai padeda andragogikos žinios (2010 lapkričio 18 d. baigiau „Suaugusiųjų mokymo pagrindai bibliotekų darbuotojams“ kursas). O svarbiausia – supratimas ir geranoriškumas. Juk kaimo žmogui, kuris ateina mokyti, nėra labai paprasta. Jis jaučiasi tartum

Veronika Tamošiūnienė (viduryje) ir „pirmosios kregždutės“ išdrįsusios 2006 m. mokyti kompiuterinio raštingumo.

pirmokėlis, pirmą sykį atvertęs vadovėlį.

Kaip manote, kodėl žmonės lankosi tokiuose kursuose, kokie jų lūkesčiai?

Manau, kad pats gyvenimas diktuoja, kokiais žingsniais keliauti žemišku keliu. Juk daug žmonių išvažiavę į užsienį.

Artimųjų bendravime nepakeičiamas yra „Skype“. Tai ir ateina daugelis tikėdamiesi išmokyti visų naujovių, kurios padėtų nugalėti

ilgesį, nerimą ir pajusti kuo alsuoja pasaulis. O kur dar visos žinios, kurias gali rasti internete.

Galbūt pastebėjote, kaip keičiasi baigusiu mokymus mąstymas, požiūris į pasaulį?

Kompiuteriniuose kursuose išmokstama tobulinti profesinius gebėjimus, susirasti reikiamą informaciją, įdomiai leisti laisvalaikį. Žmonės pradeda labiau pasitikėti savimi, išmokyti ir naudotis informacinėmis technologijomis.

Bibliotekos buria savanorius

Nors lietuviai dar mažai žino apie įvairesnes savanoriavimo galimybes, ši spraga jau pradeda kamštyti. Bibliotekų darbuotojai tvirtina, kad savanoriai šiose įstaigose po truputį tampa įprastu reiškiniu. Prie to labiausiai prisideda Lietuvoje startavęs Savanoriystės maratonas, kuriame aktyviai dalyvauja ir bibliotekos, suteikiančios galimybę įvairaus amžiaus žmonėms išreikšti save.

Vasaros pradžioje šalies bibliotekos prisijungė prie balandžio mėnesį Lietuvoje startavusio „Europos savanoriystės maratono 2011“, kurio metu į savanorišką veiklą skatinama įsitraukti netradiciniu būdu – dalyvaujant varžytuvėse.

Į bibliotekų kolektyvus įsilieję savanoriai gauna specialius pasus ir iki lapkričio 15 d. juose renka įrašus. Gruodžio 5 d. bus apdovanoti aktyviausi projekto „Bibliotekos pažangai“ inicijuotos akcijos „Savo noru bibliotekoje“ savanoriai ir jų „darbdaviai“.

Savanoriai – nuo meninės veiklos iki gedimų taisyso

„Savanoriai mūsų biblioteko-

je jau tapo įprastu reiškiniu. Vyresnio amžiaus žmonėms ir mažamečiams skaitytojams bibliotekininės parodos, kaip naudotis kompiuteriu ir internetu, o jie savo ruožtu jaučia norą kuo nors atsilyginti. Todėl maloniai prisideda prie renginių ruošimo ir organizavimo, pasiūlo savo ir draugų dailės, mezzinijų, drožybos darbų parodoms, juos atgabena į biblioteką. Vyresnės moterys, jau esamų skaitytojų močiutės, padeda ruošti pasakų popietes“, – apie savanorių veiklą pasakojo Alytaus r. sav. viešosios bibliotekos Vaisodžių filialo vyr. bibliotekininė Birutė Vaitulevičienė.

Pašnekovės teigimu, ji savanorių,

Joniškio miesto šventės metu savanoriai dailio skrajutes, padėjo organizuoti konkursus

besilankančių bibliotekoje neskaičiuoja, bet tvirtina, jog jų yra ne viena dešimtis.

„Išskirčiau dailininką V. Jankauską, kuris vaikus moko piešti, groti gitara, prisideda prie renginių dekoracijų kūrimo. Mokiniai nuveža užsakytas knygas neįgaliams gyventojams, mūsų savanoris R. Ražanauskas mielai padeda, kai susiduriame su smulkiais technikos gedimais bibliotekoje. Kitaip tariant, savanoriams bibliotekoje veiklos nepritrūksta“, – dėstė B. Vaitulevičienė.

Anot jos, bibliotekos darbuotojai ir toliau stengsis organizuoti renginius pagal savanorių pageidavimus: rengti jų darbų parodas, vakarones, toliau mokyti kompiuterinio raštingumo ir interneto paslapčių, pristatyti savanorių literatūrinę kūrybą bendruomenei, vykdyti bendrus projektus su vidurine mokykla.

Talkina noriai

Joniškiečiai taip pat laisvalaikui mielai traukia į biblioteką, kur dirba savanoriai. Vienas švie-

žiausių bibliotekos savanorių pasireiškimų – liepą vykusios Jonišio miesto šventės metu iškilusi interaktyvi bibliotekos palapinė. Prie bibliotekos palapinės miesto šventėje dirbo 9 savanoriai, kurių amžius nuo 9 iki 40 metų. Miesto šventės metu jie dalijo skrajutes, padėjo organizuoti konkursus: rinko ir segė ketureilius, padėjo organizuoti piešinių konkursą, viktoriną, rinko senjorų anketas, dalijo prizus, vaišino saldinius.

Iš viso šiais metais Jonišio biblioteka į savanorišką veiklą subūrė 12 savanorių. Tikime, jų ratas plėsis, nes įsitikinome, kad jauni žmonės noriai talkina bibliotekos veikloje, ypač - renginiuose. Atieityje kreipimės į savanorius, prašydami reklamuoti bibliotekos renginius, kūrybingus - vaidinančius, muzikuojančius savanorius - prisidėti prie renginių meninio apipavidalinimo, skatinsime tapti knygnešiais, - bibliotekos planus atskleidė Jonišio r. sav. Jono Avyžiaus viešosios bibliotekos direktorės pavaduotoja V. Vilčiauskienė.

Saldūs kampanijos „Atsargus internete“ vaisiai

Praėjusių metų pabaigoje prasidėjusi projekto „Bibliotekos pažangai“ kampanija „Atsargus internete“ artėja į pabaigą ir džiaugiasi sėkmingais veiklos rezultatais.

Nuo pat pavasario iki rudens su interaktyvia bibliotekos palapine – sumažintu naujoviškos bibliotekos modeliu – apkeliauta net 14 miestų ir miestelių. Dvi spalvingos modernios bibliotekos palapinės įvairaus amžiaus lankytojų laukė ir atsargiai elgtis internete mokė Kelmės, Šilutės, Daugų, Viesiejų, Kretingos, Plungės, Palangos, Jonišio, Kupiškio, Anykščių, Kėdainių, Zarasų, Radviliškio ir Pakruojo gyventojus bei svečius. Turą po Lietuvą užbaigs ir su modernia biblioteka rugsėjo 10-ąją susipažins Kalvarijos, o rugsėjo 24-ąją – ir Rokiškio gyventojai.

Interaktyvių bibliotekos palapinių

Interaktyvi bibliotekos palapinė jau apkeliaavo 14 miestų ir miestelių

lankytojai galėjo išbandyti naujas, dar nematytas pramogas. Viena azartiškesnių – rankų judesiais valdomas žaidimas „Atsargus internete“. Žaisdami jį tiek mažieji, tiek ir suaugę bibliotekos lankytojai pasitikrino, kas internete yra gerai, o kas – blogai. Pasisemti žinių kvietė ir „Raganiukės teatro“ spektaklis @pasaka „Katinėlis ir gaidelis“.

Spalį kampanija „Atsargus internete“ vyresnius bibliotekų lankytojus ir interneto naujokus – žmo-

nes, kuriems dar reikia pagilinti žinias apie atsargų elgesį internete, kvies į „E-kademijos“ dienas. Jų metu bus supažindinama su įvairiomis Lietuvoje teikiamomis e. paslaugomis: „Sodros“ svetaine, e. paveldo ir e. demokratijos projektais, kviečiama ir mokoma daugybę reikalų susitvarkyti nelaukiant eilės – deklaruoti pajamas, užregistruoti įvykius e. policijos svetainėje, naudotis virtualiomis „Regitros“ paslaugomis ar kt.

Rudenį bus apdovanoti geriausi skaitmeninio pasaulio vedliai

Kiekvieną, besilankantį bibliotekoje, pirmiausia pasitinka ne knygų lentynos ar kompiuteriai, o ten dirbantys žmonės. Bibliotekininkas yra tas žmogus, kuris ne tik atspindi įstaigos veidą ir tuo pačiu formuoja lankytojų nuotaiką, bet ir išmoko juos naujų ir naudingų dalykų, pavyzdžiui, kompiuterinio raštingumo. Kokie bibliotekininkai šį darbą atlieka geriausiai, pirmą kartą spręs patys gyventojai, kurie galės juos siūlyti skaitmeninio pasaulio vedlio apdovanojimams.

Siekiant paskatinti šalies bibliotekininkus ir įvertinti jų darbą, mokant gyventojus naudotis kompiuteriu ir internetu, rudenį organizuojami geriausių kompiuterinio raštingumo gyventojus mokančių bibliotekininkų rinkimai. Nuo spalio pradžios dvi savaites bibliotekų lankytojai galės siūlyti bibliotekininkus apdovanojimams pildydami elektroninę rinkimų formą patalpintą bibliotekų kompiuteriuose. Nominacijų laimėtojus išrinks speciali projekto „Bibliotekos pažangai“ vertinimo komisija. Rinkimuose nominuoti bibliotekininkai metų pabaigoje bus pakviesti dalyvauti šventiniame renginyje, kurio metu bus paskelbti nugalėtojai ir apdovanoti vertingais remėjų prizais.

Geriausius kompiuterinio raštingumo mokančius bibliotekininkus rinks gyventojai

Internetinės transliacijos bibliotekose atvers naudingų žinių lobyną

Vyresni bibliotekų lankytojai, kurie internetą dažniau naudoja laiškų rašymui, rudenio paties progos įsitikinti, jog virtuali erdvė naudinga gerokai platesnėje gyvenimo sferose. Nuo rugsėjo mėnesio šalies bibliotekose vyksta tiesioginės vaizdo transliacijos, kurių metu galima sužinoti aibę naudingų dalykų – nuo naujų

rudens gėrybių konservavimo būdų iki liaudies metodų, kaip įveikti peršalimą. Po transliacijų gyventojai savo žinias galės pasitrinti elektroniniuose testuose bei konkursuose.

Transliacijų „Internetas pataria“ kalendorius

Rugsėjo 6 d. transliacija „Rudens gėrybės“

Grybų, uogų, vaisių ir daržovių konservavimo gudrybės ir receptai

Spalio 17 - 21 d. „E-kademijos savaitė“

Vyks dvi transliacijos apie elektronines paslaugas ir jų naudą.

Lapkričio 15 d. transliacija „Sveikatos paslaptys I“

Natūralios medicinos receptai, vaistažolės ir jų poveikis

Lapkričio 29 d. transliacija „Sveikatos paslaptys II“

Peršalimo ligų prevencija ir gydymas